

Sarajevo, 22.01.2018. godine

TJEDNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANCIJSKIM TRŽIŠTIMA
15.01.2018.- 19.01.2018.

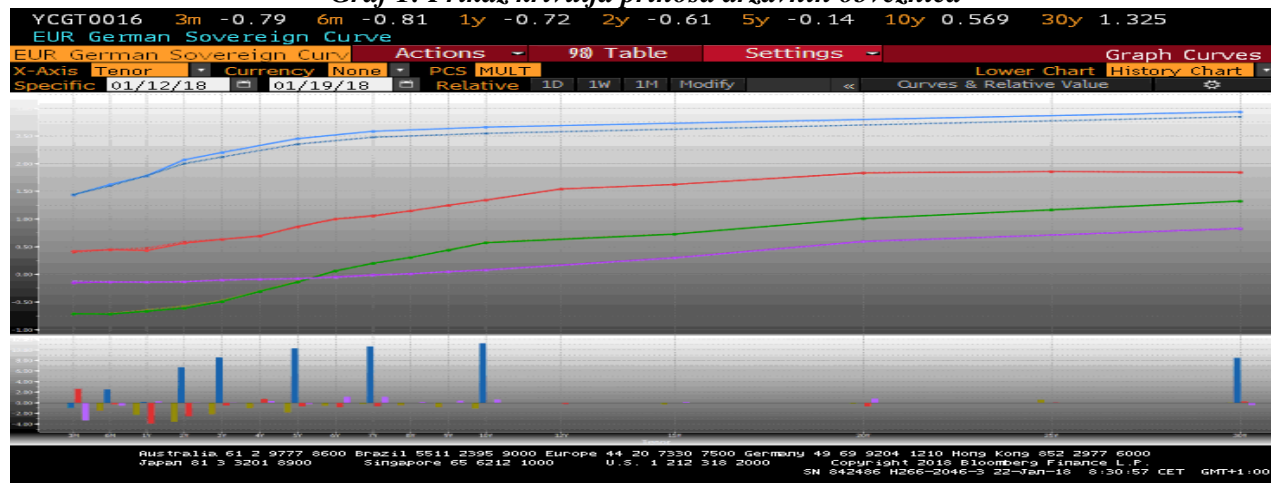
Tablica 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

	Eurozona			SAD			Velika Britanija			Japan		
	12.1.18	-	19.1.18	12.1.18	-	19.1.18	12.1.18	-	19.1.18	12.1.18	-	19.1.18
2 godine	-0,57	-	-0,60	↘	2,00	-	2,06	↗	0,59	-	0,57	↘
5 godina	-0,12	-	-0,14	↘	2,35	-	2,45	↗	0,86	-	0,86	→
10 godina	0,58	-	0,57	↘	2,55	-	2,66	↗	1,34	-	1,34	→

Tablica 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi		
	12.1.18	-	19.1.18
3 mjeseca	-0,668	-	-0,673
6 mjeseci	-0,705	-	-0,720
1 godina	-0,574	-	-0,601

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zelena), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za razdoblja od 3 mjeseca do 30 godina na dane 19.01.2018. godine (pune linije) i 12.01.2018. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Nakon što su početkom proteklog tjedna umanjena očekivanja skorijeg povećanja referentne kamatne stope ECB-a, zaustavljen je trend rasta prinosa obveznica eurozone. Na dalji pad prinosa obveznica dužeg roka dospelja utjecaj su imale i špekulacije da su najavljeni pregovori o formiranju koalicije u Njemačkoj propali i prije nego što su formalno započeli, kao i da bi ECB na sjednici UV, koja se održava narednog tjedna, mogla ponoviti potrebu zadržavanja programa kupovina obveznica. Ipak, tijekom proteklog vikenda članovi njemačkog SPD su podržali nastavak pregovora o formiranju vlade, čime je povećana vjerojatnoća da će Angela Merkel četvrti put biti imenovana za njemačku kancelarku. Istodobno, nekoliko predstavnika ECB-a je ukazalo na potencijalne negativne učinke nagle aprecijacije EUR, a posebno na inflaciju. Predsjednik Deutsche Bundesbank Weidmann je izjavio da su očekivanja analitičara da bi referentna kamatna stopa mogla biti povećana sredinom naredne godine otprilike u skladu sa smjernicama ECB-a. Ovog tjedna se održava sjednica UV ECB, na kojoj bi moglo biti više

detalja o budućnosti provedbe aktualne monetarne politike. U promatranom razdoblju zabilježeno je smanjenje razlike između desetogodišnjih njemačkih i španjolskih obveznica na najnižu razinu od 2010. godine usljed špekulacija o mogućem povećanju kreditnog rejtinga zemlje, te uspješnog početka rada nove Vlade u Kataloniji. Rejting agencija Fitch je 19. siječnja povećala Španjolskoj dugoročni rejting na A- uz stabilan outlook s prethodnih BBB+ s pozitivnim outlookom. Rejting agencija S&P je u petak povećala kreditni rejting Grčke na razinu od B s prethodne razine B-, te dodijelila pozitivan outlook. Istraživanje Bloomberga, prvo u ovoj godini, je pokazalo da su tržišni sudionici povećali očekivanja gospodarskoga rasta eurozone na 2,2% za 2018. godinu, što je blizu najvećeg rasta zabilježenog u posljednjih 10 godina (2,4%), koliko se očekuje da je rast iznosio u 2017. godini. Bitno je istaći i to da su ovako optimistične prognoze u kontrastu sa slabijim očekivanjima koja su bila prisutna u istom razdoblju prošle godine.

Njemačka je po većem prinosu emitirala obveznice s rokom dospeljeća od 30 godina (1,28%). Španjolska je emitirala petogodišnje obveznice (0,324%), obveznice s dospeljećem od 15 godina (2,098%) i dospeljećem od 30 godina (2,691%), a Francuska trogodišnje (-0,24%), petogodišnje (0,10%) i sedmogodišnje (0,23%) obveznice. Francuska je emitirala tromjesečne (-0,569%), šestomjesečne (-0,542%) i jednogodišnje (-0,543%), a Nizozemska tromjesečne (-0,61%) i šestomjesečne (-0,595%) trezorske zapise. Po rekordno niskim prinosima Španjolska je emitirala šestomjesečne (-0,459%) i jednogodišnje (-0,402%), kao i Portugal šestomjesečne (-0,425%) i jednogodišnje (-0,398%) trezorske zapise.

Tablica 3: Kretanje ekonomskih pokazatelja za eurozonu

Red.br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Trgovinska bilanca – EZ (u milijardama EUR)	STUDENI	22,3	22,5	19,0
2.	Tekući račun – EZ (u milijardama EUR)	STUDENI	-	32,5	30,3
3.	Indeks građevinskog sektora – EZ (G/G)	STUDENI	-	2,7%	2,2%
4.	Stopa inflacije – EZ	PROSINAC	1,4%	1,4%	1,5%
5.	Stopa inflacije – Njemačka	PROSINAC	1,6%	1,6%	1,8%
6.	Stopa inflacije – Austrija	PROSINAC	-	2,2%	2,3%
7.	Stopa inflacije – Finska	PROSINAC	-	0,5%	0,8%
8.	Stopa inflacije – Italija	PROSINAC	1,0%	1,0%	1,1%
9.	Maloprodaja – Nizozemska (G/G)	STUDENI	-	6,1%	0,2%
10.	Obujam maloprodaje – Finska (G/G)	STUDENI	-	3,4%	3,2%
11.	Javni dug – Italija (u milijardama EUR)	STUDENI	-	2.275,0	2.289,7
12.	Stopa nezaposlenosti – Nizozemska	PROSINAC	-	4,4%	4,4%

SAD

Financijsko tržište u SAD je u ponedjeljak bilo zatvoreno zbog praznika. Prinosi američkih obveznica su na tjednoj razini povećani za 6 do 11 baznih bodova, čime je blago ublažen trend smanjenja nagiba američke krive prinosa. Prinosi američkih desetogodišnjih obveznica su tijekom trgovanja u petak povećani na najvišu razinu od svibnja 2014. godine, prinosi petogodišnjih obveznica na najvišu razinu od svibnja 2010. godine, a prinosi dvogodišnjih obveznica se nalaze na najvišoj razini od rujna 2008. godine. Razlika u prinosima između desetogodišnjih i dvogodišnjih američkih obveznica, koja se tijekom proteklih dana kretala između 50 i 60 baznih bodova, se nalazi na najnižoj razini od 2007. godine (koja je prethodila velikoj Svjetskoj ekonomskoj krizi). Protekli tjedan su obilježile političke tenzije u SAD zbog pregovora o proračunu federalne administracije SAD. S obzirom na to da članovi Senata SAD u petak nisu uspjeli da postignu dogovor o privremenom financiranju federalnih institucija, neke od njih su u subotu obustavile rad. SAD su se s ovakvom situacijom suočile 2013. godine, a privremeni prestanak rada pojedinih federalnih institucija je trajao 17 dana. Ipak, mnogi analitičari se nadaju da u ovom slučaju ova situacija neće trajati toliko dugo.

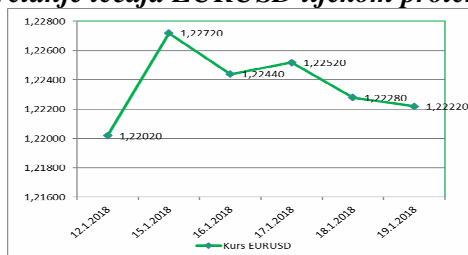
Tijekom proteklog tjedna američki dionički indeksi su bilježili rekordno visoke razine, te je indeks Dow Jones u srijedu zabilježio vrijednost od 26.115,65 bodova, a indeks S&P 500 je u petak povećan na rekordno visoku razinu od 2.810,30 bodova.

Tablica 4: Kretanje ekonomskih pokazatelja za SAD

Red. br.	Ekonomski pokazatelji	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Indeks povj. proizvod. prerađ. sektora Fed iz Njujorka SIJEČANJ	19,0	17,7	19,6
2.	Indeks povj. proizvod. prerađ. sektora Fed iz Filadelfije SIJEČANJ	25,0	22,2	27,9
3.	Indeks industrijske proizvodnje (M/M) PROSINAC	0,5%	0,9%	-0,1%
4.	Iskorištenost kapaciteta PROSINAC	77,4%	77,9%	77,2%
5.	Indeks proizvodnje prerađivačkog sektora PROSINAC	0,3%	0,1%	0,3%
6.	Indeks započelih kuća (M/M) PROSINAC	-1,7%	-8,2%	3,0%
7.	Indeks građevinskih dozvola (M/M) PROSINAC	-0,6%	-0,1%	-1,0%
8.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć 13.SIJEČNJA	249.000	220.000	261.000

Tečaj EURUSD je tijekom trgovanja u ponedjeljak, kada je dostigao razinu od 1,2272, zabilježio najvišu razinu u posljednje tri godine. Promatrano na tjednoj razini, ovaj tečaj je povećan s razine od 1,2202 na razinu od 1,2222, odnosno za 0,16% na tjednoj razini.

Graf 2: Kretanje tečaja EURUSD tijekom proteklog tjedna

VELIKA BRITANIJA

Premijer Škotske i lider Nacionalne partije Škotske Sturgeon je pojačao pritiske na Vladu Velike Britanije da pokuša ostati unutar jedinstvenog EU tržišta nakon Brexita, ističući da je rastuća politička većina koja takav dogovor podržava. Također, Sturgeon je dodao da će najsjeverniji dio Velike Britanije izgubiti za oko 8,5% ekonomije do 2030. godine ukoliko Velika Britanija napusti EU bez trgovinskog sporazuma. Isto tako, poslovne investicije u Škotskoj bi mogle biti za do 10,2% niže u slučaju nepostizanja sporazuma. Sturgeon, koji je tijekom 2016. godine vodio kampanju za zadržavanje Velike Britanije unutar EU, smatra da bi Vlada Velike Britanije trebalo da usvoji scenario koji je „najmanje štetan“ za Škotsku i Veliku Britaniju u cjelini.

Predsjednik EU Komisije Juncker je ponovio ponudu Velikoj Britaniji da ostane unutar EU i dodao da se nada da će, čak i ako dođe do realizacije Brexita, ova zemlja ponovo aplicirati za priključenje bloku. U međuvremenu, časopis Telegraph je objavio vijest da su premijerka May i ministar za Brexit Johnson u odgovoru na navedene sugestije EU lidera, naveli da Velika Britanija neće mijenjati kurs o pitanju Brexita. Johnson je istakao da je ključno da se osiguraju odlični rezultati za sve strane.

Zvaničnik BoE Saunders je izjavio da je vjerojatno da će nezaposlenost u Velikoj Britaniji bilježiti brži pad nego što BoE i većina ekonomista očekuju u ovoj godini, što će utjecati na rast plaća blizu njihove najveće razine od financijske krize. Također, on je dodao da su srednjoročna očekivanja za ekonomski rast neujednačena, ali bi se lako moglo desiti da ekonomija raste brže od dugoročnog trenda potičući inflaciju. U svakom slučaju, bilo koji rast kamatnih stopa će vjerojatno biti limitiran i postupan, dodao je Saunders.

Tablica 5: Kretanje ekonomskih pokazatelja za UK

Red. br.	Ekonomski pokazatelji	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Rightmove cijene kuća (G/G) SIJEČANJ	-	1,1%	1,0%
2.	Inflacija (G/G) PROSINAC	3,0%	3,0%	3,1%
3.	Maloprodaja (G/G) PROSINAC	2,6%	4,1%	1,5%
4.	PPI ulazne cijene u proizvodnji (G/G) PROSINAC	5,3%	4,9%	7,3%
5.	PPI izlazne cijene iz proizvodnje (G/G) PROSINAC	2,9%	3,3%	3,1%

Tijekom proteklog tjedna GBP je aprecirala u odnosu na EUR i u odnosu na USD. Tečaj EURGBP je zabilježio pad s razine od 0,88886 na razinu od 0,88175, dok je tečaj GBPUSD povećan s razine od 1,3728 na razinu od 1,3858.

JAPAN

Reuters je proveo istraživanje među ekonomistima čiji su rezultati pokazali da većina ekonomista vjeruje da će BoJ zadržati dugoročne kamatne stope nepromijenjenim u ovoj godini, dok 40% očekuje njihov rast, čime odražavaju rastuće špekulacije o nastavku jačanja ekonomije Japana. Uglavnom preovladavaju stavovi da će Kuroda ponovo biti imenovan na poziciju guvernera BoJ.

Vlada Japana je povećala ekonomske procjene u siječnju, prvi put u posljednjih sedam mjeseci pod utjecajem povećanja osobne potrošnje, što je ohrabrujući signal da bi inflacija mogla početi da jača u ovoj godini. Kabinet Vlade je u petak, u mjesečnom ekonomskom izvješću, naveo da se ekonomija postupno oporavlja, što je optimističniji pogled u odnosu na onaj iz prosinca, kada je navedeno da se ekonomija nalazi na putu oporavka. Vlada je povećala očekivanja za osobnu potrošnju prvi put od lipnja, nakon što su maloprodaja, potrošnja kućanstva i prodaja novih automobila zadržali zamah krajem 2017. godine.

Prilikom obraćanja u prošlom tjednu guverner BoJ Kuroda je iskazao pozitivne stavove o ekonomiji i inflaciji, te su njegove izjave pojačale špekulacije među tržišnim sudionicima da bi se moglo izaći iz ultra ekspanzivne monetarne politike prije nego što se očekuje. BoJ je, također, ponudila najoptimističniji pogled na regije Japana u posljednjih skoro deset godina, naglašavajući uvjerenje da će širenje oporavka pomoći ubrzanju inflacije ka ambicioznom cilju od 2%.

Tablica 6: Kretanje ekonomskih pokazatelja za Japan

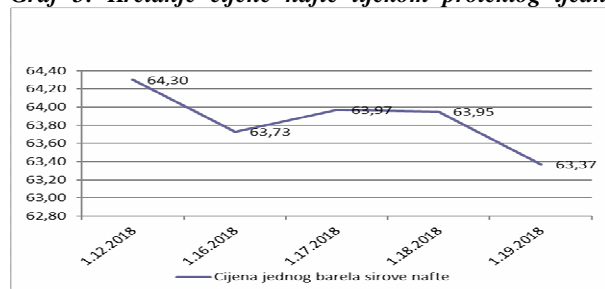
Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Monetarni agregat M2 (G/G)	PROSINAC	4,0%	3,6%	4,0%
2.	Monetarni agregat M3 (G/G)	PROSINAC	3,4%	3,1%	3,4%
3.	Porudžbine strojnih alata (G/G) P	PROSINAC	-	48,3%	46,8%
4.	Uslužni sektor (M/M)	STUDENI	0,3%	1,1%	0,2%
5.	Industrijska proizvodnja (G/G) F	STUDENI	-	3,6%	3,7%
6.	Iskorištenost kapaciteta (M/M)	STUDENI	-	0,0%	0,2%

JPY je tijekom proteklog tjedna aprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EURJPY zabilježio blagi pad s 135,50 na razine od 135,45. JPY je aprecirao u odnosu na USD, te je tečaj USDJPY zabilježio pad s razine od 111,06 na razinu od 110,77.

NAFTA I ZLATO

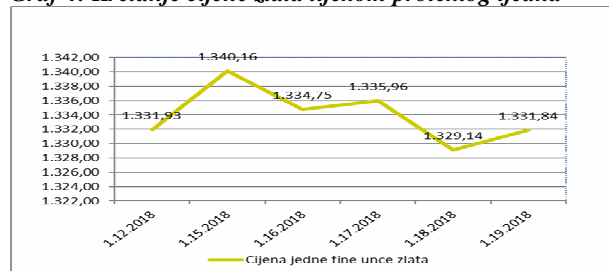
Njujorška burza nafte u ponedjeljak je bila zatvorena zbog praznika. Na otvaranju njujorške burze u utorak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 64,30 USD (52,70 EUR). Nakon što je cijena nafte povećana na najvišu razinu u posljednje tri godine, pojedini sudionici na ovom tržištu su odlučili da realiziraju profite, zbog čega je početkom proteklog tjedna zabilježeno smanjenje cijene ovog energenta. Tijekom proteklog tjedna objavljena je informacija da su članice OPEC-a tijekom prosinca ispunile dogovorenu kvotu smanjenog obujma proizvodnje nafte, koja na dnevnoj razini iznosi 1,2 milijuna barela, i to u obujmu većem nego što je predviđeno, odnosno za 125%. Ova vijest je pozitivno utjecala na kretanje cijene nafte, a prema riječima ministra za naftu Kuvajta, Bakheeta Al-Rashida, sporazum o smanjenom obujmu proizvodnje nafte je već pomogao u uravnoteženju tržišta nafte. Krajem proteklog tjedna su objavljene informacije o smanjenju američkih zaliha nafte za 6,9 milijuna barela na tjednoj razini, što je veće smanjenje od očekivanog smanjena (3,5 milijuna barela nafte). Ipak, dominantniji utjecaj na kretanje cijene nafte, koja je u četvrtak smanjena, imale su informacije o tome da je u istom razdoblju američka proizvodnja nafte na dnevnoj razini iznosila 9,75 milijuna barela, kao i da iz Međunarodne agencije za energetiku tijekom ove godine očekuju njeno povećanje na razinu od 10 milijuna barela nafte dnevno. Na zatvaranju tržišta u petak cijena nafte je iznosila 63,37 USD (51,85 EUR).

Graf 3: Kretanje cijene nafte tijekom proteklog tjedna

Na otvaranju londonske burze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.337,64 USD (1.096,25 EUR). Tijekom trgovanja u ponedjeljak cijena zlata je nastavila trend rasta i povećana je na najvišu razinu u posljednja četiri mjeseca pod utjecajem deprecijacije USD, odnosno nakon što je vrijednost dolarskog indeksa (DXY) smanjena na najnižu razinu u posljednje tri godine. Međutim, već tijekom trgovanja u utorak je zabilježena aprecijacija USD, koja je tijekom tog dana utjecala na smanjenje cijene zlata. Čimbenici koji su utjecali na ovakva kretanja tečaja EURUSD i cijene zlata su bile špekulacije o tome da pregovori o formiranju njemačke Vlade, ipak, neće biti uspješni, kao i špekulacije da će na narednoj sjednici UV ECB biti naglašena potreba za zadržavanjem aktualnih mjera monetarne politike, odnosno da neće biti signalizirano povlačenje monetarnih stimulansa ECB prije očekivanog roka. Kretanje cijene zlata je tijekom proteklog tjedna u značajnoj mjeri pratilo kretanje tečaja EURUSD, te je tijekom trgovanja u srijedu zabilježen njihov blagi rast, a tijekom trgovanja u četvrtak smanjenje. Deprecijacija USD, uzrokovana političkim tenzijama u SAD oko pregovara o usvajanju proračuna federalne administracije SAD, je tijekom trgovanja u petak ponovo utjecala na rast cijene ovog plemenitog metala. Ova događanja, koja su utjecala i na pad vrijednosti američkih dioničkih indeksa s rekordno visokih razina, kao i na generalni rast tražnje za sigurnijom financijskom aktivom. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.331,84 USD (1.089,71 EUR).

Graf 4: Kretanje cijene zlata tijekom proteklog tjedna

Pripremili:
Služba Front Office
Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je utemeljen na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantirati njihovu točnost i ne snosi odgovornost za izravnu ili neizravnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na temelju njih.